

Nämnd- och förvaltningsplan 2024

Äldre- och omsorgsnämnden/förvaltningen

”En robust förvaltning med verksamheter som levererar välfärd dygnet runt, året runt oaktat omständigheter.”

Innehåll

Politisk inriktning	2
Omvärldsanalys	3
Beredskap för förändrade förutsättningar i omvärlden	3
Ökad polarisering och utsatthet – värna det demokratiska samhället	3
Ökat behov av livslångt lärande och kompetensförsörjning	3
Digitalisering, digital säkerhet och delaktighet	4
Globala klimatförändringar får konsekvenser, nu och i framtiden	4
Ekonomins utveckling och ekonomiska förutsättningar	4
Långsiktig samhällsbyggnad i en föränderlig omvärld	5
Nära vård	5
Ny socialtjänstlag	5
Vision och mål	6
Vision	6
Mål och uppdrag	6
Nämnd- och förvaltningsmål	7
Tillgänglighetsplan	11
Uppföljning	12
Riskhanteringsplan 2024	13
Resurser	14
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	14
Äldreomsorg	14

Politisk inriktning

Äldre och personer med funktionsnedsättning skall mötas av omsorg, respekt och erbjudas hjälpinsatser när behov uppstår. All personal som finns i verksamheterna ska vara utbildade, och ska kontinuerligt erbjudas kompetensutveckling, för att kunna möta hjälptagarens behov. Att behärska svenska språket i tal och skrift är även viktigt för att kunna utföra sina arbetsuppgifter.

Inom hemtjänsten ska antalet medarbetare per hjälptagare fortsätta vara låg. Målet är att hjälptagare inte ska behöva möta fler än åtta personal under en tvåveckors period.

Under året kommer förvaltningen behöva arbeta med utbildning och omställning inför nya socialtjänstlagen. Andra kunskaper som måste säkerställas i samtliga verksamheter är social dokumentation och Lex Sarah.

Samarbetet mellan kommunens verksamheter måste fortsätta att utvecklas.

Utifrån den nationella omställningen till ”God och nära vård” ska samverkan mellan kommunens biståndshandläggare, hemtjänsten och regionens verksamheter intensifieras. Detta för att trygga hemgång från sjukhuset till ordinarie boende. Ingen person ska ”falla mellan stolarna”.

Inom området välfärdsteknik och digitalisering, som äntligen tagit fart, bör minst två projekt startas upp och implementeras i någon av nämndens verksamheter under året.

Som en del i socialtjänstens förebyggande arbete ska antalet träffpunkter utökas. I fortsatt dialog med Kultur- och fritidsförvaltningen ska en fortsatt satsning på fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättning ske.

En översyn och fortsatt satsning av anhörigperspektivet och anhörigstödet är prioriterat.

På en workshop våren 2023 identifierade nämnden gemensamt ett prioriterat område; Självständighet som minskar utanförskapet. Nämnden ger förvaltningens verksamheter i uppdrag att ge den enskilde förutsättningar att öka sin självständighet och genom det minska utanförskapet.

Omvärldsanalys

Omvärldsanalysen beskriver viktiga faktorer och områden som påverkar äldre- och omsorgsförvaltningen samt vilken inriktning, förändringstryck, förvaltningen ska ha för att för att möta och hantera omvärldsfaktorerna.

Beredskap för förändrade förutsättningar i omvärlden

De senaste årens globala kriser har ökat fokus på risker och på vår sårbarhet samt tydliggjort behovet av beredskap. Krisberedskap är vårt gemensamma ansvar och bör i så hög utsträckning som möjligt integreras i den ordinarie styr- och ledningsmodellen.

Förändringstryck

- Utveckla samhällsviktiga verksamheter arbete med kontinuitetshantering, eller plan B.

Ökad polarisering och utsatthet – värna det demokratiska samhället

Minskad tillit, ökade skillnader i samhället vad gäller arbetslöshet, skolresultat, hälsa, valdeltagande och upplevd trygghet riskerar att skapa en ökad polarisering i samhället. Ensamhet och social isolering är ett folkhälsoproblem som har negativ påverkan på både den fysiska och psykiska hälsan. Stöd och insatser behöver anpassas för att ge alla människor, oberoende vem man är eller om man befinner sig i en särskilt sårbar grupp, samma möjligheter att delta i samhället.

Förändringstryck

- Värna ungas välmående och motverka framtida utanförskap genom främjande arbete.
- Fånga upp ofrivillig ensamhet tidigt och erbjuda stöd för att bryta den.
- Förstärka demokratiska värden och delaktighet genom att utveckla samverkan mellan kommun, föreningsliv och näringsliv.
- Förebygga att ungdomar hamnar i en kriminell livsstil genom samordnade insatser.
- Beakta sårbara gruppers utsatthet för social isolering genom att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer.

Ökat behov av livslångt lärande och kompetensförsörjning

Glappet mellan personer i arbetsför ålder och personer i behov av förskola, skola och äldreomsorg är historiskt högt och innebär stor konkurrens om rätt kompetens.

Kompetens som finns i organisationen behöver användas och utvecklas utifrån verksamhetens behov. Genom att organisera arbetet annorlunda kan både personal och verksamhet utvecklas, och resurser användas effektivt.

Samtidigt som kompetensförsörjning är ett problem står många människor utanför arbetsmarknaden, med kompetens, kunskap och förmågor som vi behöver bli bättre på att inkludera.

Förändringstryck

- Utveckla nya arbetssätt för att attrahera, utveckla och behålla kompetens.
- Tillämpa ett tillitsfullt ledarskap.
- Bidra till bredare rekrytering genom vuxenutbildning, arbetsmarknadsanställningar och integrerade språk- och yrkesutbildningar.
- Möjliggöra för äldre medarbetare att finnas kvar och bidra genom mer flexibla arbetstidslösningar.

Digitalisering, digital säkerhet och delaktighet

Den digitala utvecklingen går i en rasande takt och hastigheten bara ökar. Rätt hanterad kan digitaliseringen bidra till att skapa en effektivare och mer innovativ välfärd. Samtidigt som vi blir digitala ökar behovet av skydd av information och risken för digitala angrepp.

Förändringstryck

- Öka kommunens digitala mognad, det vill säga sin förmåga att tillgodogöra sig nyttorna av digitalisering.
- Motverka digitalt utanförskap genom att tillhandahålla kunskapshöjande aktiviteter för kommunens medborgare.
- Utveckla och koppla ihop data- och integritetsskyddsfrågorna med informations- och cybersäkerhetsområdena.

Globala klimatförändringar får konsekvenser, nu och i framtiden

Kommunen har åtagit sig att bli en klimatneutral kommun i linje med Parisavtalet. Transporter står för en stor del av kommunens utsläpp och är därför ett prioriterat område. Sverige har redan blivit varmare och mer nederbördsrik och vi riskerar att oftare få extremväder, exempelvis i form av återkommande värmeböljor. Kommunen har även ambition att driva omställningen till en cirkulär ekonomi. I detta ingår att minska de konsumtionsbaserade klimatutsläppen, fasa ut skadliga kemikalier, återbruk och återvinning samt skydda och stärka ekosystem och biologisk mångfald.

Förändringstryck

- Prioritera de åtgärder som har störst effekt på att minska klimatutsläppen, till exempel som att ställa klimatkrav i betydande upphandlingar.
- Höj medvetenheten och våga pröva nya sätt för att ställa om till en cirkulär ekonomi.
- Välj ekologiska, närproducerade livsmedel för ett lågt klimatavtryck och främja biologisk mångfald.

Ekonomins utveckling och ekonomiska förutsättningar

Tyresö kommun behöver effektivisera och bromsa de ökade behoven av välfärd med hjälp av förebyggande arbete. Det krävs också nya arbetssätt, bland annat genom att nyttja digital teknik, stärka arbetsmiljön och skapa förutsättningar för fler att arbeta längre och heltid.

Förändringstryck

- Öka förmågan att anpassa verksamheten till förändrade förutsättningar med bibehållen leveransförmåga, kvalitet och god arbetsmiljö.
- Fortsätta arbetet med ständiga förbättringar och hitta smartare arbetssätt för att nå målen.
- Öka förmågan att jobba målsökande och innovativt.
- Effektivisera genom minskad byråkrati i hela organisationen samt sätta processer och sedan följa dem.

Långsiktig samhällsbyggnad i en föränderlig omvärld

Lågkonjunkturen innebär en kraftig inbromsning i bostadsbyggande under de kommande åren, samtidigt som bostadsbristen är svår. Kostnaden ökar för kommunens egna investeringar samtidigt som ett åldrande fastighetsbestånd kräver investeringar i närtid.

Förändringstryck:

- Prioritera projekt som måste genomföras och sådana som är mindre konjunkturberoende.
- Utnyttja våra samhällsfastigheter under fler av dygnets timmar för att minska kostnader.
- Planera för en nyproduktion som kompletterar bostadsutbudet och möjliggör flyttkedjor.

Nära vård

Den nationella omställningen till en nära vård pågår. Nära vård kan beskrivas som ett övergripande mål för den omställning som sker inom hälso- och sjukvården. Omställningen syftar till att vården i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt från den enskildes behov och förutsättningar, med vårdcentralerna som nav. Omställningen är också ett folkhälsoarbete med att arbeta förebyggande och skapa en hållbar arbetsmiljö. Nära vård omfattar alla, oavsett ålder, och berör all hälso- och sjukvård oavsett inriktning.

Förändringstryck

- Fortsätta utveckla samverkan med regionens hälso- och sjukvård kring den enskilde.

Ny socialtjänstlag

Ny socialtjänstlag med mål att skapa en hållbar, tillgänglig socialtjänst som ska ha ett förebyggande perspektiv och där insatser ska ges utifrån den enskildes behov. Förväntas träda ikraft under 2025.

Förändringstryck:

- Förbereda och anpassa verksamheterna inför den nya socialtjänstlagen.

Vision och mål

Vision

*I Tyresö finns det hållbara livet,
nära storstad, skog och skärgård.*

*I Tyresö finns plats för alla
– här trivs nya tankar.*

Tillsammans skapar vi trygghet och tillit.

Tyresö är hemma!

Tyresö kommuns vision beskriver den långsiktiga målsättningen med allt som görs av och i kommunen. Visionen är helt i samklang med det som eftersträvas i Agenda 2030.

Mål och uppdrag

Mål är viktiga för att leda allt som görs i rätt riktning mot den övergripande visionen. De kommunövergripande mål som ska uppnås finns inom fyra målområden:

- Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare
- Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden
- Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – här finns plats för alla
- Hållbar ekonomi – kostnadseffektiv, balanserad och cirkulär

Målområdena konkretiserar vad som är viktigt att uppnå för att kommunen ska röra sig i rätt riktning mot visionen. Till varje målområde finns ett kommunövergripande mål och ett nämnd- och förvaltningsmål samt indikatorer som mäter måluppfyllelsen. Det finns även politiska uppdrag kopplade till målen. Det är uppdrag som verksamheten ska arbeta särskilt med för att uppnå målen. Ett politiskt uppdrag är övergripande.

Övergripande uppdrag: Öka innovationsförmågan, den digitala mognaden/användandet av välfärdsteknik och arbeta kommungemensamt när det ger mervärde.

Samhället förändras i snabb takt och det krävs högre kapacitet för att utföra den service som invånarna förväntar sig och har rätt till, Tyresöbornas behov ska mötas och vara i fokus. För att framtidssäkra kommunen behövs nya sätt att leverera välfärd och samhällsservice. Till det behövs förmågan att framgångsrikt ta fram och införa nya processer, tjänster och metoder som resulterar i betydande förbättringar av kvalitet, effektivitet eller ändamålsenlighet för Tyresöborna. De utmaningar som ingen kan klara bättre på egen hand ska hanteras gemensamt för största nytta för invånarna. Välfärdsteknik och digitalisering är medel för att skapa en mer effektiv och innovativ välfärd.

Nämnd- och förvaltningsmål

Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare

Kommunövergripande mål: Medarbetare i Tyresö kommunkoncern är motiverade och delaktiga i kommunens utveckling.

Nämnd- och förvaltningsmål: Äldre- och omsorgsförvaltningens medarbetare är motiverade att göra skillnad för Tyresöborna.

Politiskt uppdrag: Använda digitaliseringens möjligheter, tillitsfullt ledarskap och nya sätt för att använda den kompetens som finns hos människor som idag står utanför arbetsmarknaden, för att säkra kommunens kompetensförsörjning och för Tyresö i stort.

Indikatorer:

- Verksamheternas sammanvägda bedömning och analys om verksamheterna når målet under året
- Sjukfrånvaro
- Frisktal
- Resultat medarbetarundersökning

Grön: Förvaltningens sammanvägda bedömning och analys att målet kommer uppnås.

Gul: Förvaltningens sammanvägda bedömning och analys att målet riskerar att inte uppnås.

Röd: Förvaltningens sammanvägda bedömning och analys att målet inte uppnås.

Bidrar till uppfyllelse av följande mål i Agenda 2030:

Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden

Kommunövergripande mål: Tyresö kommun driver en verksamhet med god kvalitet.

Nämnd- och förvaltningsmål: Äldre- och omsorgsförvaltningen arbetar samordnat och skapar förutsättningar för omsorg av hög kvalitet.

Politiskt uppdrag: Att arbeta kommundemensamt.

Indikatorer:

- Verksamheternas sammanvägda bedömning och analys om verksamheterna når målet under året
- Resultat öppna jämförelser
- Resultat kommunens kvalitet i korthet, KKIK (delaktighetsindex och kommunens resultat)
- Beläggningsgrad boende LSS samt vård- och omsorgsboende

Grön: Förvaltningens sammanvägda bedömning och analys att målet kommer uppnås.

Gul: Förvaltningens sammanvägda bedömning och analys att målet riskerar att inte uppnås.

Röd: Förvaltningens sammanvägda bedömning och analys att målet inte uppnås.

Bidrar till uppfyllelse av följande mål i Agenda 2030:

Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – här finns plats för alla

Kommunövergripande mål: Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster för de som bor, verkar och vistas här, nu och i framtiden.

Nämnd- och förvaltningsmål: Tyresöborna känner sig nöjda, trygga och delaktiga i vård- och omsorgsinsatserna som ges.

Politiska uppdrag:

Ett socialt hållbart Tyresö för ökad trygghet – hela livet. Äldre och personer med funktionsnedsättning ska alltid kunna känna sig trygga med omsorgen i Tyresö. Behovsstyrd utveckling av välfärdsteknologin ska bidra till att äldre och personer med funktionsnedsättning i Tyresö upplever en ökad trygghet. Den psykiska ohälsan ska minska.

En meningsfull vardag och fritid för alla. Utveckla natur-, kultur- och fritidsverksamheter där alla Tyresöbor i alla åldrar har en meningsfull vardag och fritid. Behovet ska speciellt mötas för särskilt sårbara grupper, så att tröskeln för deltagande är låg och ofrivillig ensamhet minskar.

Bostäder och hållbar infrastruktur i hela Tyresö. Bostadsbyggandet ska gå hand i hand med infrastruktur och samhällsutveckling i ett växande Tyresö. När vi blir äldre ska vi kunna hitta ett väl anpassat boende i kommunen.

Goda möjligheter till omställning för att möta arbetsmarknadens behov och krav. Tyresö kommun ska ta ansvar och fortsätta utvecklingen för ännu godare gymnasie- och vuxenutbildning för att möta arbetsmarknadens behov och krav, i nära samarbete med det lokala näringslivet.

Indikatorer:

- Verksamheternas sammanvägda bedömning och analys om verksamheterna når målet under året
- Resultat brukarundersökningar
- Redovisning av inkomna synpunkter- och klagomål
- Redovisning av ej verkställda beslut
- Redovisning av lex Sarah
- Redovisning av lex Maria

Grön: Förvaltningens sammanvägda bedömning och analys att målet kommer uppnås.

Gul: Förvaltningens sammanvägda bedömning och analys att målet riskerar att inte uppnås.

Röd: Förvaltningens sammanvägda bedömning och analys att målet inte uppnås.

Bidrar till uppfyllelse av följande mål i Agenda 2030:

Hållbar ekonomi – balanserad, kostnadseffektiv & cirkulär

Kommunövergripande mål: Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning sker inom den cirkulära ekonomins villkor – kostnadseffektiv, balanserad och klimatneutral.

Nämnd- och förvaltningsmål: Äldre- och omsorgsförvaltningen har kostnadseffektiva verksamheter och arbetssätt för att nå en klimatneutral utveckling.

Politiska uppdrag:

Ordning och reda i ekonomin. Kommunen ska ha förmågan att anpassa verksamheten utifrån förändrade förutsättningar med bibehållen leveransförmåga, kvalitet och god arbetsmiljö. Arbetet med att säkerställa att skattemedel används optimalt ska fortsätta genom att aktivt arbeta med effektiviseringar och ständiga förbättringar. Kommunen ska arbeta för att upptäcka och förhindra välfärdsbrott.

Minskade klimatutsläpp, stärkt park- och naturmiljö. Prioritera de åtgärder som har störst effekt på att minska klimatutsläppen, till exempel att ställa klimatkrav i upphandlingar, välja ekologiska, närproducerade livsmedel för ett lågt klimatavtryck och främja biologisk mångfald. Höja medvetenheten i hela kommunkoncernen och våga pröva nya sätt för att ställa om till en cirkulär ekonomi.

Indikatorer ekonomisk balans:

- Förvaltningen ska bedriva verksamhet inom budgetram

Grön: $\geq 100\%$

Gul: 0,2 % avvikelser

Röd: Större avvikelser

Indikator miljömässig hållbarhet:

- Verksamheternas sammanvägda bedömning och analys om verksamheterna når målet under året

Grön: Förvaltningens sammanvägda bedömning och analys att målet kommer uppnås.

Gul: Förvaltningens sammanvägda bedömning och analys att målet riskerar att inte uppnås.

Röd: Förvaltningens sammanvägda bedömning och analys att målet inte uppnås.

Bidrar till uppfyllelse av följande mål i Agenda 2030:

Tillgänglighetsplan

Prioriterade områden för äldre- och omsorgsnämnden

Prioriterat område	Bidrar till målområde
Tyresö kommun beaktar funktionsrättsperspektivet kontinuerligt	Leverans
Tyresö kommun skapar förutsättningar för ett likvärdigt och aktivt demokratiskt deltagande	Kvalitet
Tyresö kommun tydliggör information	Leverans
Tyresö kommun möjliggör kommunikation, delaktighet och självbestämmande i det vardagliga livet	Leverans
Tyresö kommun erbjuder jämlik välfärd och möjliggör för god hälsa	Leverans
Tyresö kommun erbjuder likvärdig fritid	Leverans
Tyresö kommun stöttar individen till arbete och försörjning	Kvalitet, leverans, hållbar ekonomi
Tyresö kommun erbjuder ett varierat och tillgängligt bostadsutbud	Kvalitet, leverans, hållbar ekonomi

Uppföljning

Äldre- och omsorgsförvaltningen består av tre verksamheter:

- Myndighet för äldre och funktionsnedsättning
- Insatser i ordinärt boende kommunal regi
- Omsorg för personer med funktionsnedsättning i kommunal regi

Uppföljning görs månadsvis och redovisas till nämnd i månadsrapport för mars och oktober samt vid delårsrapport 1 och 2 och i samband med verksamhetsberättelsen. Förvaltningens sammanvägda bedömning och analys av indikatorer och resultat av verksamheternas måldialog i respektive målområde utgör resultatet om målen uppnås under året.

Övriga uppföljningar

Vissa indikatorer redovisas utifrån när nya resultat publiceras. De fungerar som en check på hur Tyresö kommun ligger till i förhållande till andra kommuner, likande verksamheter och till oss själva och ger input till fortsatt förbättrings- och utvecklingsarbete.

Uppföljning av nämndens politiska prioriteringar, uppdrag samt riskhanteringsplan sker i samband med delårsrapporter och i verksamhetsberättelsen. Genomförda granskningar enligt granskningsplan för 2024 redovisas som ärenden på nämnden under året när granskningsrapporterna publiceras.

Riskhanteringsplan 2024

Förvaltningen har identifierat och värderat risker samt tagit fram åtgärder för att minimera riskerna.

Typ av risk	Risk (och riskvärde)	Åtgärd
Medarbetare	Situationer som kan innebära hot och våld mot medarbetare. (16)	Fortsatt arbete med riskanalyser och tillämpa adekvata åtgärder.
Kvalitet	Vissa utvecklingsarbeten framflyttas på grund av försening av införande av nytt verksamhetssystem. (20)	Fortsatt dialog med upphandlad leverantör. Anpassa arbetssätt och rutiner i avvaktan på att nytt verksamhetssystem är på plats.
Leverans	Verkställighet inom vård- och omsorgsboende blir fördröjd och/eller verkställs utanför Tyresö kommun. (20)	Upphandla alla befintliga och tillgängliga platser i kommunen. Köpa platser externt.
Ekonomi	Felaktiga utbetalningar till utförare av upphandlade verksamheter inom förvaltningen. (20)	Utöka och tätare uppföljning av pågående avtal med upphandlade företag samt ökad fakturakontroll
	Ökade kostnader i samband med verksamhetsanpassning av lokaler. (20)	Se över kostnadskalkyler samt se över upphandlingsprocessen och avtalsskrivningar.

Resurser

	Utfall 2022	Prognos 2023*	Budget 2024
Nettokostnad tkr			
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	-269 421	-295 558	-319 960
Äldreomsorg	-402 751	-418 498	-448 798

* prognos aug 2023

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Budget 2023	304 058
Budget 2024	319 960

Äldreomsorg

Budget 2023	407 498
Budget 2024	448 798